

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Lze se kapitalizací úroků vyhnout jejich omezené uplatnitelnosti v insolvenčním řízení?

Vymáhání pohledávek v insolvenčním řízení vykazuje oproti jejich vymáhání v rámci exekuce či výkonu rozhodnutí mnohá specifika. Jedno takové spočívá v omezené uplatnitelnosti příslušenství pohledávky, kdy je ke dni rozhodnutí o úpadku vytvářen určitý „stop stav“. Některé peněžité nároky vzniklé až po uvedeném okamžiku pak nelze v insolvenčním řízení uspokojit, ačkoli z hmotněprávního hlediska tyto nároky existují.

Pohledávky vyloučené z uspokojení

Z hlediska výše uvedeného je relevantní ustanovení § 170 IZ, které určuje, že v insolvenčním řízení se neuspokojují žádným ze způsobů řešení úpadku (tj. konkursem, oddlužením či reorganizací), není-li stanoveno jinak:

- úroky, úroky z prodlení a poplatky z prodlení z pohledávek přihlášených věřitelů, vzniklých před rozhodnutím o úpadku, pokud přirostly až v době po tomto rozhodnutí (písm. a) citovaného ustanovení),
- úroky, úroky z prodlení a poplatky z prodlení z pohledávek věřitelů, které se staly splatné až po rozhodnutí o úpadku (písm. b) citovaného ustanovení),
- pohledávky věřitelů z darovacích smluv (písm. c) citovaného ustanovení),
- mimosmluvní sankce postihující majetek dlužníka, s výjimkou penále za nezaplacení daní, poplatků, a jiných obdobných peněžitých plnění, pojistného na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného za veřejné zdravotní pojištění, pokud povinnost zaplatit toto penále vznikla před rozhodnutím o úpadku (písm. d) citovaného ustanovení),
- smluvní pokuty, pokud právo na jejich uplatnění vzniklo až po rozhodnutí o úpadku (písm. e) citovaného ustanovení),
- náklady účastníků řízení vzniklé jim účastí v insolvenčním řízení (písm. f) citovaného ustanovení).

Ve vztahu k úrokům a úrokům z prodlení je tedy podstatné písm. a) a písm. b) citovaného ustanovení, které je **vylučuje z upokojení u pohledávek dospělých před rozhodnutím o úpadku pouze částečně, a to v rozsahu přirostlém po rozhodnutí o úpadku, a u pohledávek dospělých až po rozhodnutí o úpadku zcela.**

Co úroky, které se staly jistinou?

Otázka, která však nebyla dosud zcela konzistentně vyřešena, spočívá v tom, zda lze v insolvenčním řízení úspěšně uplatnit úroky, které jsou kalkulovány za období po rozhodnutí o úpadku, ještě před jeho vydáním však byly kapitalizovány, tj. staly se jistinou.

Jejím řešením se zabýval Nejvyšší soud ČR ve svém rozhodnutí ve věci senátní značky 29 ICdo 88/2014 ze dne 22. prosince 2016.

V něm konstatoval, že tam, kde se před rozhodnutím o úpadku dlužníka stala (podle dohody účastníků smlouvy o půjčce nebo smlouvy o úvěru) pro prodlení dlužníka s hrazením dohodnutých splátek půjčky (splátek úvěru) splatnou celá dosud neuhrazená část půjčky (úvěru) i s dohodnutými úroky z půjčky (z úvěru) za celou dobu, po kterou měla být půjčka (úvěr) splácena a **takto kapitalizovaný úrok se stal součástí nesplacené jistiny, není na místě aplikace ustanovení § 170 písm. a) IZ. Ke dni rozhodnutí o úpadku zde již totiž nejsou žádné „úroky“, jež by po tomto rozhodnutí ještě mohly přirůst k jistině pohledávky jako její příslušenství.**

Praktické dopady

Při vymáhání pohledávky v insolvenčním řízení je věřitel s pohledávkou, která je úročena standardními úroky a/nebo úroky z prodlení **určitým způsobem znevýhodněn oproti exekučnímu vymáhání**. V exekuci či výkonu rozhodnutí se totiž uspokojují úroky či úroky z prodlení až do doby úplného umoření jistiny. Naproti tomu v insolvenčním řízení si lze účinně přihlásit pouze úroky či úroky z prodlení přirostlé do rozhodnutí o úpadku. S ohledem na obvyklou délku insolvenčních řízení tak věřitel může přijít o příslušenství pohledávky i za pár let.

Tvoří-li tedy případné budoucí příslušenství pohledávky významnou část celkového nároku, **lze popsaným důsledkům předejít kapitalizací příslušenství**, a to včetně toho, které by jinak vzniklo až v budoucnu.

Kapitalizace by přitom měla být optimálně nastavena tak, aby k transformaci úroků či úroků z prodlení (včetně těch budoucích) z příslušenství na samostatnou jistinu došlo ještě před rozhodnutím o úpadku.

JUDr. Jakub Celerýn,
advokát

[Mališ Nevrkla Legal, advokátní kancelář, s. r. o.](#)

Longin Business Center
Na Rybníčku 1329/5
120 00 Praha 2

Tel.: +420 296 368 350
Fax: +420 296 368 351
e-mail: law.office@mn-legal.eu

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů , judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Odpovědnost členů statutárního orgánu za nepodání insolvenčního návrhu včas](#)
- [Úmyslně zkracující právní jednání mezi dlužníkem a osobou blízkou](#)
- [Nejvyšší soud ČR: Úhrada úroků ze zápůjčky jako zvýhodňující jednání? Klíčový výklad k § 241 odst. 5 písm. b\) insolvenčního zákona](#)
- [K postavení zajištěného věřitele v insolvenčním řízení](#)
- [K \(ne\)způsobilosti notářského zápisu jako exekučního titulu pro nařízení exekuce prodejem zástavy](#)
- [Promlčení pracovněprávních pohledávek postavených na roveň pohledávkám za majetkovou podstatou](#)
- [Preventivní restrukturalizace](#)
- [Odpovědnost státu za nesprávný úřední postup exekutora: Je stát skutečně „posledním dlužníkem“?](#)
- [Odstoupení od smlouvy v insolvenčním řízení](#)
- [Zřízení exekutorského zástavního práva - právní rámec, dopady a judikatura](#)
- [Novela nařízení o insolvenčním řízení nabyla účinnosti - jaké přinesla změny?](#)